

Meråker
kommune

**PLANSTRATEGI
MERÅKER KOMMUNE
2024-2027**

Vedtatt av Kommunestyre 28.10.2024 i PS 86/24

Meråker – på naturlig vis!

Bakgrunn og prosess

I følge plan- og bygningslovens (PBL) § 10-1 skal kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling - herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og sektorenes virksomhet, samt en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. På bakgrunn av dette skal kommunal planstrategi vise hvilke planer kommunen har som bør revideres, planer som kommunen ikke har som bør få fokus. Kommunens planverk skal bidra til at kommunen når sine overordnede målsetninger.

Planstrategien er ikke en plan, men et politisk styringsverktøy som skaper forutsigbarhet i administrasjonens arbeid med planer. Politiske nivå i kommunen kan gjennom dette dokumentet bestemme hvilke planer som skal prioriteres i deres valgperiode for å møte kommunens behov. Planstrategien skal ta stilling til om det er behov for endring av kommuneplans samfunn- og arealdel.

Grunnlaget for planstrategien skal være kunnskap om kommunen. For å styre i ønsket retning må vi kjenne til dagens situasjon og utfordringsbildet. Det skal tas utgangspunkt i både kommunen som samfunn og kommunen som tjenesteyter.

Våren 2024 utarbeidet kommunedirektøren forslag til Kommuneplangrunnlag for valgperioden 2024- 2027 - Kommunal planstrategi med planprogram for samfunnsdelen. Kommuneplangrunnlaget er et kunnskapsdokument, som underlag for kommunestyrets diskusjon om behov for endringer i kommuneplanens samfunnsdel. Grunnen til at planstrategien og planprogrammet er slått sammen i samsvar med § 10-1 fjerde ledd, er at det skal sikres en effektiv prosess dersom kommunestyret velger å endre den gjeldende samfunnsdelen.

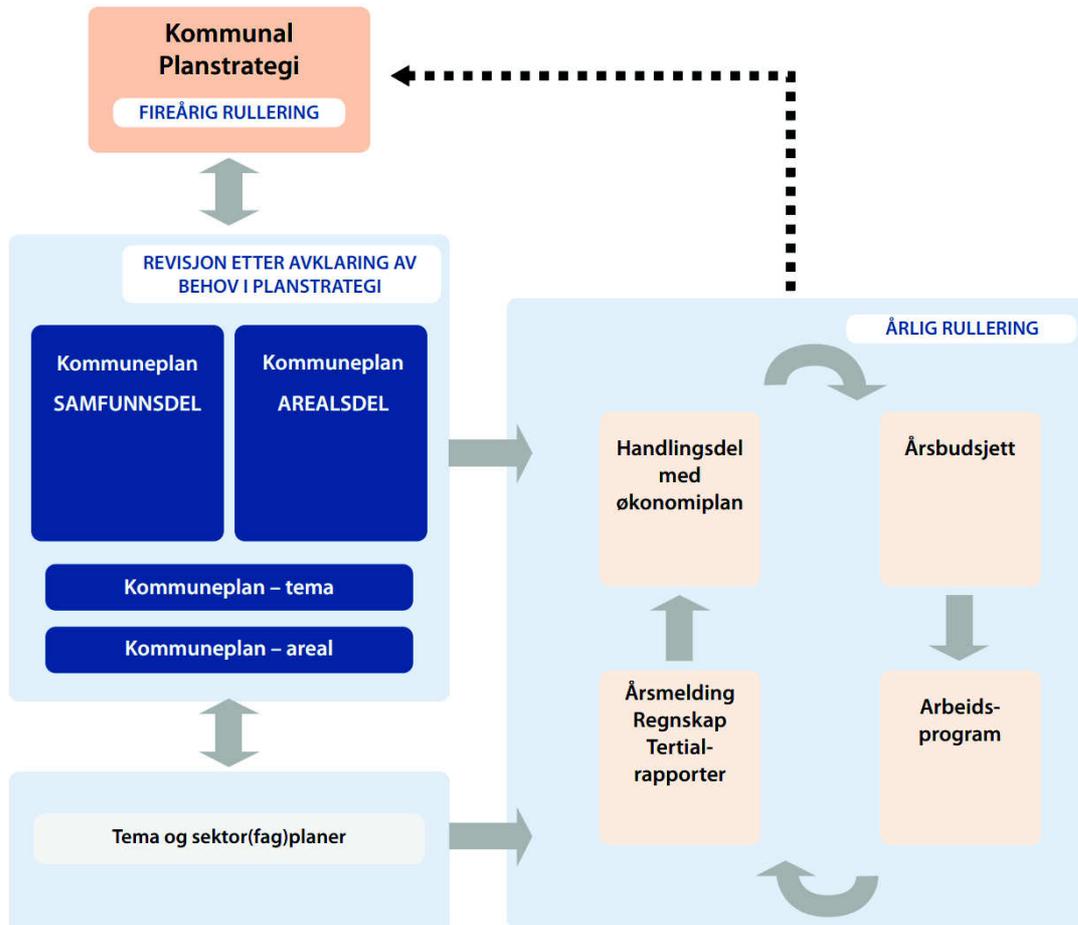
Kommuneplangrunnlag for valgperioden 2024- 2027 - Kommunal planstrategi med planprogram for samfunnsdelen har vært ute til høring, samt vært til behandling i utvalg og råd i Meråker kommune.

Kunnskapsgrunnlaget er viktig og skal gi føringer for prioriteringer i planstrategien. Kunnskapsgrunnlaget er lagt ved som eget dokument. Ved gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget kan en få inntrykk av at det er mye som ikke er bra i kommunen. Mye er veldig bra i Meråker kommune. Strategidokument skal belyse områder som er utfordrende og nødvendig å styrke. Målet med å prioritere områder der kommunen har utfordringer, er å bedre forholdene. Disse oppgavene må vi løse samtidig som vi viderefører og styrker det som fungerer bra i dag.

Kommuneplanen

Plan- og bygningsloven pålegger alle kommunene å ha en kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. De fleste kommunene deler kommuneplan inn i to selvstendige deler, kommuneplans samfunnsdel (KPS) og kommuneplan arealdel (KPA).

Figuren over viser Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet

Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er det overordnede styringsverktøyet for kommunestyret. Den skal både ha lange linjer og hovedmål for kommunens utvikling, og satsingsområder for valgperioden. Samfunnsdelen inneholder også strategiske valg for kommunens arealforvaltning (KPA). Samfunnsdelen for Meråker er fra 2019. Hovedsatsningsområdene i Meråker sin KPS er i henhold til nasjonale forventninger, men ikke minst også viktige områder i kommunen ut fra situasjonsbildet lokalt.

Kommuneplanens arealdel (KPA) følger opp strategiene i samfunnsdelen gjennom å fastsette hvordan arealene i kommunen skal disponeres. KPA omfatter juridisk bindende plankart med bestemmelser og en planbeskrivelse. Gjeldende arealdel ble vedtatt i 2015.

Visjon og mål

Overordnet visjon i Meråker er «Meråker - på naturlig vis».

Med denne visjonen ønsker vi:

- Fjellbygda skal utvikles slik at miljø, livskvalitet og helse fremmes gjennom helhetlig stedsutvikling på ett naturlig vis.
- Meråker skal med de naturgitte forutsetningene være ett trygt valg for arbeid, bosted og etablering.

Verdigrunnlaget **Æ**rlighet, **R**aushet, **E**ngasjement og **R**espekt (ÆRER), skal være et naturlig grunnlag i videre utvikling av Meråkersamfunnet.

ÆRLIGHET

RAUSHET

ENGASJEMENT

RESPEKT

Planbehovet

Med utgangspunkt i hovedutfordringene belyst i kunnskapsgrunnlaget, innspill og signaler fra folkevalgtopplæring og workshop, og hovedmålene i nåværende KPS bør Meråker kommune prioritere følgende områder:

- Bolyst og boligutvikling
- Næringsutvikling
- Inkludering, arbeid og utdanning
- Bygg for tjenesteyting
- Rekruttering og kompetanse

Med bakgrunn i ovenstående områder bør følgende planer prioriteres i perioden 2024-2027:

Kommuneplans samfunnsdel (KPS) – Enkel revidering med konkretisering og «spissing» av mål, samt arealstrategi som vil gi føringer til arealdelen.

Kommuneplanens arealdel (KPA) – Full revidering. En revidering av KPA vil kreve kunnskapsgrunnlag. Det er startet prosess med konsekvensutredning (KU) reindrift. Videre er det gitt signaler fra regionale og statlige myndigheter at kommunen bør bedre kunnskapsgrunnlaget på naturverdier.

Naturtypekartlegging er en kartlegging kommunen ikke har pr i dag. Ut fra anbefaling av nasjonale og regionale myndigheter er det en kartlegging kommunen bør vurdere å få gjennomført snarlig med tanke på revidering av KPA.

Som det vises av planoversikten i tabellen under er det mange planer som er under revidering, planer som skal revideres og planer som har årlige rullinger. Planarbeid er ressurskrevende og mange planer krever bred involvering. Av den grunnen bør det ikke settes i gang flere revideringer enn hva det er behov for. Det må gjøres tydelige prioriteringer ut fra behov og sammenheng i planverket.

Planoversikt og prioritering av planer i perioden

Det legges opp til at en samlet planoversikt skal rulleres årlig som en del av Økonomiplan.

I tabellen nedfor er det gitt en oversikt over vedtatte strategier og planer.

Plan	Hovedmål	Status	Tidsperspektiv
Kommuneplan Økonomiplan	Kommuner skal utarbeide fireårige økonomiplaner og årlige budsjetter. Skal vedtas med økonomisk balanse, og bygge på realistiske forventninger om utviklingen i inntekter og utgifter. God planlegging av økonomi og tjenestetilbud bidrar til å styrke det lokalpolitiske handlingsrommet.	Under arbeid.	Årlig
Arealdel (KPA)	KPA skal angi hovedtrekk i arealdisponeringen. Sette rammer og betingelser for ny arealbruk som kan settes i gang. Tiltak skal ses i sammenheng med målsettinger og strategier i KPS. Beskrive hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene	Gjeldende plan fra 2015. Under revidering.	Mål om førsteutkast sommer 2025
Samfunnsdel (KPS)	KPS er verktøy for kommunens helhetlige planlegging. KPS skal synliggjøre utfordringene kommunen har til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. KPS skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.	Gjeldende plan fra 2019.	«enkel revidering» høst 2025.
Overordnet beredskapsplan	veiledende plan for å sikre effektiv håndtering av uønskede hendelser og kriser. Planen skal også forberede kommunens kriseledelse til å ivareta sine oppgaver i en slik	Vedtatt 2024	

	situasjon på en tilfredsstillende måte.		
Overordnet ROS-analyse	Hovedhensikten med overordnet ROS-analyse er å gi et overordnet risikobilde for Meråker som kan danne grunnlag for lokale og etat spesifikke risikovurderinger og bidra til å skape et trygt og godt lokalsamfunn.	Vedtatt 2024	
Kompetanse- og rekrutteringsplan	Kunnskapsgrunnlag for å ha rette ansatte på rett plass, med riktig kompetanse. Både for ansettelse og ønsket kompetanseutvikling av ansatte.	Ny	Mål om ferdigstilling første halvår 2025
Energi- og klimaplan	Kommuner skal gjennom planlegging og øvrig myndighets og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging.	Vedtatt 2010 Ny under utarbeidelse	Januar 2025
Trafikksikkerhetsplan	Legger grunnlaget for arbeidet med trafikksikkerhet i Meråker kommune.	Vedtatt 2022	
Kommunikasjonsstrategi	Verktøy og rettesnor for en tydeligere og mer samordnet kommunikasjon. Meråker kommune sin kommunikasjonsstrategi skal understøtte kommunes visjon- på naturlig vis.	Vedtatt 2020	
Arkivplan i Værnesregionen	Plan for ivaretagelse av arkivverdig materiale etter arkivlov. Eget utviklingsprosjekt for å belyse synergier i et samarbeid.	NY	2025
Helse og velferd			
Helse og omsorgsplan	Plan for innretning av helse- og omsorgsarbeid i kommunen.		2024/2025
Temaplan for helse- og velferdsbygg	Temaplan for helse og omsorg med mål og strategier for byggetutvikling. Strategi for å imøtekomme demografiutviklingen. Tilrettelegging og mangfold i boligtilbudet.	Ny	2025

	Mottatt tilskudd fra husbanken.		
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Er en temaplan for å samordne kommunens rusmiddelpolitikk og satsning.	Vedtatt 2004	
Plan for sosial og helsemessig beredskap	Formål er å verne liv og helse og bidra til at befolkningen kan tilbys nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester ved kriser og katastrofer i fredstid og krig.	Vedtatt 2005 Er under revidering	Starten av 2025
Smittevernplanen for Værnesregionen Interkommunal plan.	Smittevernloven, Helseberedskapsloven og Helse- og omsorgstjenesteloven stiller krav til kommunene om utarbeidelse av planer for å ivareta smittevern og beredskap.	Vedtatt 2021	Oppdateres årlig
Boligsosial handlingsplan	Skal sikre en boligutvikling som bidrar til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Planen skal samle kommunens innsats mot boligmarkedet og sikre et mangfold i boligtilbudet. Bolig og boligtiltak trekkes frem som et viktig virkemiddel for å rekruttere og beholde innbyggere.	Vedtatt 2024	
Folkehelse - Oversiktsdokument	Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorene som virker inn på den. Oversiktsdokumentet skal ligge til grunn for det langsiktige og systematiske folkehelsearbeidet, deriblant all kommunal planlegging.	Vedtatt 2020 Revidering foregår nå	2024
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner	Skal styrke kommunens arbeid mot vold i nære relasjoner.	Vedtatt 2019 Er under revidering	2024/2025
Beredskapsplan for kriseteam	Kommunen skal ifølge helse- og omsorgsloven sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor, eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Både ved større ulykker, og i ulike ulykkessituasjoner av ekstraordinær karakter,	Vedtatt 2022	

	kan det være behov for psykososial bistand.		
Kompetanseplan SHPO	En rekruttering og kompetanseplan viser behovet for fagpersoner og kompetanse i sektor helse, pleie og omsorg og hvordan man skal forsøke å rekruttere nok fagpersoner innenfor sektoren. Planen har ikke vært revidert da man har ventet på en overordnet plan for kommunen.	Vedtatt 2018	
Oppvekst og kultur			
Forebyggende plan for barn og unge i Væmesregionen og lokal del	Planen skal beskrive mål for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.	Vedtatt 2023 Revidering foregår nå	2024
Kulturplan m/plan for idrettsanlegg	Kommunedelplan for kultur er en veiviser for videre utvikling av kulturen i Meråker.	Ny	Høst 2024
Kulturmiljøplan	Plan for bevaring, formidling og tilrettelegging av Meråker sin kultur og historie. Samskaping, felles verktøy og identitetsfaktor.	Vedtatt 2022	
Kvalitetssikringsplan for Meråker skole	Internkontroll for skolen.	Årlig	Årlig
Kvalitetssikringsplan for barnehagene og barnehageadministrasjon i Meråker kommune	Internkontroll for barnehagen.	Årlig	Årlig
Virksomhetsplan for barnehagene (Egga og Tollmoen)	Årsplan for barnehagene.	Vedtatt 2023	2028
Museumsplan for Meråker kommune og stiftelsen Meråker-Musea	Planen har som målsetting å sikre forsvarlig og forutsigbar drift av de museale avdelingene i Meråker	Vedtatt 2022	2026
Kvalitetsmelding/tilstandsrapport for oppvekst i Meråker kommune	Lovpålagt årlig rapportering.	Årlig	Årlig
Revidering av introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere i Meråker kommune	Oppdatering av regelverk i forhold integreringsloven og kommunalt regelverk.	Vedtatt 2023	2025, revideres hvert andre år
Friluftslivets ferdselsårer (sti og skiltplan)	Kunnskapsgrunnlag for arealplanlegging. Vil også fungere som veileder for hvordan man går fram i planlegging	Vedtatt 2023	

	ved etablering og drift av nye og eksisterende ferdselsårer.		
Kommunal utvikling			
Hovedplan kommunale veier	Sikre best mulig vei for alle, hvor bærekraft, trafikksikkerhet og miljø alltid vurderes ved utforming, bygging og drift av det kommunale veinettet.	Ny Ut på høring høsten 2024	2024/2025
Hovedplan for vann og avløp	Sikre tilstrekkelig forsyning av drikkevann av god kvalitet som ikke inneholder helseskadelig forurensing. Sørg for at alt avløpsvann blir tatt hånd om på en betryggende måte slik at forurensing ikke oppstår.	Vedtatt 2022	
Beitebruksplan	Formålet med Beitebruksplan er at det skal legges til rette for en bærekraftig beitebruk som grunnlag for lønnsom verdiskapning og lokal sysselsetting og bosetting.	Vedtatt 2024	
Brannordningen	Brannordningen skal møte kravene i brann- og eksplosjonsloven, brann- og redningsvesen-forskriften og hensynta oppdatert regional risiko- og sårbarhetsanalyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse.	Vedtatt 1997 Under revisjon nå gjennom VRBRT	2024/2025
Landbruksplan	Skal brukes som grunnlag i plansaker, forvaltnings og styringsverktøy for kommunen som landbruksmyndighet, rettesnor for lokale satsninger, tiltak og prioriteringer.	Vedtatt 2018	2026
Kommunal målsetting for hjorteviltforvaltning	Kommunen har ansvaret for den offentlige forvaltningen av hjorteviltet. Under dette ligger ansvar for å sikre bærekraftige hjorteviltbestander som ikke forårsaker uakseptabel ulempe for andre samfunnsinteresser.	Vedtatt 2024	2028
Matstrategi - Meråker	En matkultur for kommunen. Mat som næringsutvikling. Riktig	Vedtatt 2022	

	mat, gode måltider skal prioriteres. Være en del av den regionale satsingen på mat. Respekt for miljø og fremme bærekraftige og lokale produkter.		
Handlingsplan for næring og utviklingsarbeid	(tidligere strategisk næringsplan). Handlingsplan utarbeidet med innspill og medvirkning fra næringslivet. Plan for tiltak for å legge til rette for samskaping og næringsutvikling i Meråker.	Vedtatt 2003 Under revidering	2024/2025
Veteranplan for Stjørdalsvassfaret	Planen gjelder for personell i Forsvaret, politiet og ulike enheter innen utenrikssektoren. Planen skal bidra til å styrke oppfølgingen av våre veteraner og deres familie.	Vedtatt 2024 Rulleres hver valgperiode.	2028
Plan mot akutt forurensing	Kommuner skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og som ikke dekkes av privat beredskap etter §§ 40- 42 i forurensingsloven	Vedtatt Midt-Norge IUA i 2020 Under revidering nå	2024/2025
Naturtypekartlegging	Målet med kartleggingen er å få på plass god informasjon om naturen for arealplanprosesser. Vi trenger informasjon for å vite hva som skal tas hensyn til og for å sikre effektive og forutsigbare arealplanprosesser. Kartleggingen kan også være nyttig for grunneiere som ønsker å søke tilskudd til tiltak for truet natur og kulturlandskapet.	NY	2025
Vedlikeholdsplan kommunale bygg	Tilstandsbeskrivelse og handlingsplan for utbedring av kommunale bygg.	Ny, oppstart høsten 2024	Våren 2025